

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/13-12/42
Urbroj: 50301-04/12-13-7
Zagreb, 31. listopada 2013.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	31-10-2013		
Klasifikacijska oznaka:	022-03/13-09/42	Org. jed.	65
Uredbeni broj:	50-13-05	Pril.	
		Vrij.	

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Programsko i financijsko izvješće Hrvatskog olimpijskog odbora za 2012. godinu - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/13-09/42, urbroja: 65-13-03, od 24. rujna 2013. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske o Programskom i financijskom izvješću Hrvatskog olimpijskog odbora za 2012. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske, u vezi s Programskim i financijskim izvješćem Hrvatskog olimpijskog odbora za 2012. godinu, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Hrvatski olimpijski odbor, aktom od 1. kolovoza 2013. godine, ukazuje na sljedeće:

Hrvatski olimpijski odbor (u daljnjem tekstu: HOO) je najviša nevladina nacionalna sportska udruga koja je prema Zakonu o udrugama (Narodne novine, br. 88/2001 i 11/2002 - ispravak) dužna voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća prema propisima kojima se uređuje način vođenja računovodstva neprofitnih organizacija.

Na temelju članka 7. Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine, broj 139/2010), čelnik proračunskog korisnika državnog proračuna odgovoran je za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava, što potvrđuje Izjavom o fiskalnoj odgovornosti za prethodnu proračunsku godinu. Uputom Ministarstva financija o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2012. godinu, od 18. veljače 2013. godine, određeno je da su ministri i čelnici drugih državnih tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije, dužni Ministarstvu financija dostaviti Izjavu i ostale dokumente prema Zakonu o fiskalnoj odgovornosti do 2. travnja 2013. godine.

Međutim, da bi obveznici davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti mogli potvrditi svoju fiskalnu odgovornost za dio sredstava koja doznaju neprofitnim organizacijama, potrebno je prije davanja ove Izjave dobiti izvješće korisnika iz kojeg je razvidno za što se i kako troše proračunska sredstva. Kako Programsko i financijsko izvješće HOO-a za 2012. godinu (u daljnjem tekstu: Izvješće) nije dostavljeno do datuma sastavljanja ove Izjave, te nakon dostave nije sadržavalo dovoljno podataka o zakonitosti, namjeni i svrsi trošenja sredstava, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) obavilo je u 2013. godini kontrolu kod krajnjeg korisnika donacija iz proračuna Ministarstva, te poduzima daljnje mjere s ciljem zakonitog, namjenskog i svrhovitog korištenja sredstava.

Naime, djelatnost HOO-a financira se najvećim dijelom sredstvima iz državnog proračuna Republike Hrvatske (87 - 89%), iz prihoda od igara na sreću i iz općih prihoda i primitaka, a Zakonom o igrama na sreću (Narodne novine, br. 87/2009 i 35/2013) propisano je financiranje programa iz prihoda od igara na sreću namijenjenih promicanju sporta. Vezano uz činjenicu da je HOO korisnik tekućih donacija koje se isplaćuju iz državnog proračuna, razdjela 080, Ministarstvo je obvezno uspostaviti mehanizam provjera i praćenja, od izvješća do kontrola na licu mjesta, namjenskih isplata i korištenja donacija do krajnjeg korisnika. S obzirom na način osnivanja i financiranja HOO je dužan prihode koje ostvaruje iz državnog proračuna, odnosno na temelju posebnih zakona, koristiti u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Slijedom navedenoga, da bi odgovorna osoba nadležnog Ministarstva, kao obveznik davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti, mogla potvrditi svoju fiskalnu odgovornost za dio sredstava koji se doznaju neprofitnim organizacijama, nameće se potreba za detaljnijim kontrolama te nužnim uvođenjem kontrolnih mehanizama zakonitog, namjenskog i svrhovitog korištenja sredstava (posebno prilikom plaćanja nacionalnim savezima na koje se odnosi najveći dio rashoda HOO-a, kao i troškova za službena putovanja i smještaj).

Vlada Republike Hrvatske smatra da je u predmetnom Izvješću bilo potrebno navesti konkretne obveze HOO-a prema nacionalnim savezima i obratno, elemente izvješća nacionalnih saveza te njihove obveze, budući da iz Izvješća i dokumentacije koju je HOO naknadno dostavio Ministarstvu nisu vidljivi pokazatelji uspješnosti, kao niti realizacija planova nacionalnih sportskih saveza. Naime, Kriteriji za vrednovanje sportskih programa nacionalnih sportskih saveza, koji su objavljeni na mrežnoj stranici HOO-a, datiraju iz 2002. godine te ne odražavaju stanje u 2012. godini, a nisu usklađeni niti sa Zakonom o sportu (Narodne novine, br. 71/2006, 124/2010, 124/2011, 86/2012 i 94/2013) i sa Statutom Hrvatskog olimpijskog odbora, što dovodi u pitanje cjelokupni sustav vrednovanja i izvješćivanja.

Nadalje, kriteriji i vrednovanje sportaša u razvojnim programima nisu sastavni dio Izvješća, a trebali bi biti, i to radi stjecanja jasnog uvida u njihovu praktičnu primjenu. Vezano uz razvojne programe, Vlada Republike Hrvatske napominje da su sustav i glavni elementi izvješćivanja o postignutim rezultatima i uspješnosti trenera trebali biti sastavni dio Izvješća, a iz dostavljene dokumentacije moralo bi biti razvidno zadovoljavaju li treneri u razvojnim programima kvalifikacije za obavljanje stručnih poslova u sportu. Osim toga, ciljevi i pravila programa poticanja sporta i na lokalnoj razini moraju pratiti zadane ciljeve svakog programa prema njegovim posebnostima, odnosno realizaciji pravila, kao što je, primjerice, razvoj sporta na otocima i u ruralnim sredinama.

Vezano uz plaće zaposlenika HOO-a, Ministarstvo je 19. veljače 2013. godine HOO-u uputilo preporuku o ujednačavanju plaća svih zaposlenika koji je ostvaruju iz državnog proračuna Republike Hrvatske, s obzirom na to da su ustanovljena neprimjereno visoka izdvajanja za plaće u HOO-u. Ovdje je potrebno ukazati i na to da se u Zapisniku o obavljenom proračunskom nadzoru u Hrvatskom olimpijskom odboru i HOO trgovačkom društvu Sportska televizija, od 21. lipnja 2013. godine, koji je sastavila Uprava za financijsko upravljanje, unutarnju reviziju i nadzor koncesija Ministarstva financija, između ostaloga, konstatira i sljedeće: "S obzirom da HOO ostvaruje prihode iz državnog proračuna putem Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta iz izvora 11 - za program sporta i izvora 41 - po posebnim propisima, koji u ukupnim prihodima učestvuju s 87,47%, mišljenja smo da stavak 5. članka 69. Pravilnika o radu, treba uskladiti s pravima koje po toj osnovi imaju zaposlenici u javnim službama. Također smo mišljenja da treba uskladiti stavak 3. članka 70. i odredbe članka 77. Pravilnika o radu, kao i sve ostale odredbe Pravilnika o radu koji se primjenjuje u HOO-u s pravima koje po toj osnovi imaju zaposlenici u javnim službama."

Naime, potrebno je napomenuti da postoji veliki nerazmjer između izdvajanja za plaće i, primjerice, izdvajanja za cjelokupni program i projekte poticanja sporta na lokalnoj razini, a koji u odnosu na proračun HOO-a iznosi samo 3,20% (izdvajanje za plaće iznosi 8,32% na bruto plaće, čemu treba pribrojati i naknade za prijevoz, dnevnice, ugovore o djelu i ugovore o autorskom djelu). Također, dio proračuna odlazi na razne naknade članovima Vijeća i Skupštine, što govori u prilog činjenici da velik dio sredstava ne odlazi izravno za sport i sportašima. Stoga je potrebno raspodijeliti sredstva na taj način da se ponajprije vodi računa o ulaganju u sustav sporta i sportaša, a u skladu s tim sastavni dio Izvješća trebao bi biti popis svih sponzora s razradom koliko je prihoda ostvareno u novcu, a koliko u proizvodima i uslugama.

Osim toga, iznose kojima se podmiruju troškovi službenih putovanja te usluga pošte, telefona i prijevoza u Izvješću je trebalo raščlaniti, detaljnije obrazložiti, te dostaviti s popratnom dokumentacijom. Vezano uz troškove održavanja sjednice Skupštine HOO-a, Vlada Republike Hrvatske, cijeneći napore i nastojanja HOO-a za održavanjem minimalnog broja sjednica, napominje da je doista riječ o značajnom iznosu za održavanje jedne sjednice Skupštine, budući da je u tu svrhu utrošeno čak 296.614,00 kuna. Također, a vezano uz najam prostora HOO je u naknadno dostavljenom očitovanju obrazložio navedenu stavku, no i dalje nije jasno zašto je došlo do povećanja prostora, osobito uzimajući u obzir tvrdnju HOO-a da nije zaposlio nove zaposlenike.

Nadalje, a u vezi s izmjenama i dopunama plana rashoda HOO-a, u navedenom Zapisniku o obavljenom proračunskom nadzoru navedeno je i sljedeće: "Na rashodnoj strani HOO je izvršio Izmjene i dopune plana rashoda koje su usvojene na 34. sjednici Skupštine održane 6. svibnja 2013. godine čime su planirani prihodi svedeni na razinu izvršenja rashoda što je razvidno u Tablici 1., što je uslijedilo nakon svih evidentiranih rashoda za 2012. godinu. S obzirom da se HOO u najvećem dijelu od 87,47% financira putem Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta iz izvora 11 i izvora 41, Izmjene i dopune financijskog plana za 2012. godinu su trebale biti donesene koncem 2012. godine iz razloga što poslovna godina traje 12 mjeseci, koja počinje 1. siječnja, a završava 31. prosinca kalendarske godine. Slijedom navedenoga HOO je Izmjene i dopune svoga plana prihoda i rashoda morao donijeti prije završetka kalendarske 2012. godine, a ne 6. svibnja 2013. godine kada je sve planirane prihode sveo na razinu izvršenih rashoda." Ovdje treba napomenuti da HOO nije naveo datum održavanja sjednice na kojoj su izvršene posljednje Izmjene i dopune plana rashoda HOO-a, dok ostale datume navodi.

U Programu javnih potreba sporta državne razine i proračunu HOO-a za 2012. godinu nisu bila predviđena sredstva za trgovačko društvo Sportska televizija d.o.o. (u daljnjem tekstu: SP TV), a u Izvješću su vidljiva značajna izdvajanja za uplate temeljnoga kapitala i osnivačkih sredstava SP TV-a. Odredbom članka 75. stavka 1. Zakona o sportu, definirane su javne potrebe u sportu na državnoj razini, a u stavku 2. navodi se da programe javnih potreba iz stavka 1. donosi Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, zajedno s državnim proračunom. HOO predlaže programe zadovoljavanja javnih potreba na državnoj razini, te je odgovoran i za izvršenje programa i utrošak financijskih sredstava, sukladno stavku 4. navedenog članka Zakona o sportu. S obzirom na to da Hrvatski sabor nije osnivanje Sportske televizije uvrstio u programe javnih potreba u sportu, financiranje SP TV-a nije u skladu s navedenim zakonskim odredbama.

Nadalje, HOO je Izvješće za 2012. godinu predao Državnom uredu za reviziju i FINA-i u zakonskom roku, dok su nadopune bilješkama uz to Izvješće dostavljene tek 18. lipnja 2013. godine i to tek nakon što je HOO obaviješten o provođenju proračunskog nadzora. Međutim, niti iz dostavljenih nadopuna bilješkama uz financijske izvještaje HOO-a za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine, od 17. lipnja 2013. godine, nije jasno koje je tijelo HOO-a i na temelju kojeg akta donijelo odluke o jamstvima i dokapitalizaciji SP TV-a. Naime, prva pozajmica u iznosu od 350.000,00 kuna isplaćena je 18. prosinca 2012. godine, te nije točna tvrdnja HOO-a da su pozajmice koje su odobrene u 2012. godini isplaćene u 2013. godini. Također, u ugovoru o odobrenju navedene pozajmice navedeno je da je iznos od 350.000,00 kuna uplaćen trgovačkom društvu HOO TV d.o.o. iz vlastitih sredstava HOO-a u proračunu HOO-a za 2012. godinu.

Iz Zapisnika sportske inspekcije Ministarstva o obavljenom inspekcijskom nadzoru nad zakonitošću rada Hrvatskog olimpijskog odbora, od 4. listopada 2013. godine, proizlazi da ne postoji pravovaljana odluka o davanju pozajmica, već da je odluka donesena tek 13. lipnja 2013. godine, dakle gotovo šest mjeseci nakon realizirane navedene pozajmice. Nadalje, iz Zapisnika sa sjednice Vijeća HOO-a, koja je održana 27. prosinca 2012. godine, te navedenog Zapisnika sportske inspekcije, proizlazi da niti za ostale dvije pozajmice (u iznosu od 1.062.908,22 kuna i 986.780,00 kuna) ne postoji pravovaljana odluka nadležnog tijela, niti da se o njoj raspravljalo. Davanje jamstava i pozajmica trećoj strani je neodgovorno ponašanje prema potrebama sportaša i cjelokupnom sustavu sporta, a i u zaključku navedenog Zapisnika o obavljenom proračunskom nadzoru, navodi se kako se smatra da HOO prilikom osnivanja trgovačkog društva SP TV d.o.o. nije ispravno procijenio svoje mogućnosti i održivost trgovačkog društva u svome vlasništvu.

Zaključno, Vlada Republike Hrvatske napominje da je Samostalni sektor za inspekcijski nadzor Ministarstva (prosvjetna inspekcija), obavio inspekcijski nadzor u Hrvatskoj olimpijskoj akademiji, o čemu je sastavljen Zapisnik o inspekcijskom pregledu, te je doneseno Rješenje od 15. ožujka 2013. godine. Također, potrebno je napomenuti da je u prosincu 2011. godine Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih provela i stručni nadzor u Hrvatskoj olimpijskoj akademiji. Navedeni nadzori upućuju na nezakonit način izdavanja javnih isprava, a povjerenstvo za stručni nadzor konstatiralo je da ustanova vodi samo podatke o ustanovi, a ne vodi evidencije o programima, polaznicima i radnicima ustanove, te da podatke ne dostavlja Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Tijekom stručnog nadzora ustanovljeno je da je navedena ustanova izdavala javne isprave suprotno zakonskim propisima, da nije organizirala nastavu niti provodila bilo kakve provjere znanja, te da ustanova programe obrazovanja izvodi u prostorima za koje nema važeće rješenje.

Slijedom svega navedenog, Vlada Republike Hrvatske se ne može pozitivno očitovati na Programsko i financijsko izvješće Hrvatskog olimpijskog odbora za 2012. godinu.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila doc. dr. sc. Željka Jovanovića, dr. med., mr. oec., ministra znanosti, obrazovanja i sporta, prof. dr. sc. Sašu Zeleniku, zamjenika ministra znanosti, obrazovanja i sporta, te Petra Skansija, pomoćnika ministra znanosti, obrazovanja i sporta.

